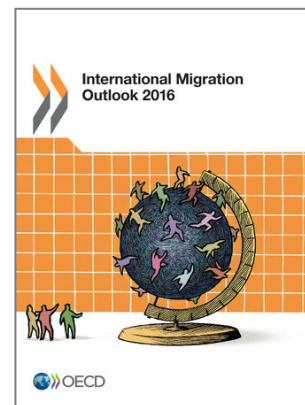

OECD *Multilingual Summaries* International Migration Outlook 2016

Summary in Latvian

Read the full book on: 10.1787/migr_outlook-2016-en

2016. gada pārskats par starptautisko situāciju migrācijas jomā

Galvenās tendences

Provizoriskie dati par 2015. gadu liecina, ka ESAO zonā otro gadu pēc kārtas ir strauji pieaugusi pastāvīgās migrācijas plūsma. 2015. gadā apmēram 4,8 miljoni cilvēku emigrēja uz ESAO valstīm uz pastāvīgu palikšanu, tas nedaudz pārsniedz migrācijas visaugstāko līmeni, kas tika novērots 2007. gadā, un ir par 10 % vairāk nekā 2014. gadā.

Gan ģimeņu atkalapvienošanās, gan brīva pārvietošanās Eiropas Savienības iekšienē katra veidoja apmēram 30 % no visa pastāvīgās migrācijas apjoma uz ESAO valstīm. 2014. gadā strauji pieauga migrācijas apjomi no Rumānijas, Bulgārijas, Itālijas un Francijas. Viens no trim migrantiem uz ESAO valstīm ir no kādas citas ESAO valsts. Apmēram 1 no 10 migrantiem uz ESAO ir ķīnietis un 1 no 20 – indietis.

Ir palielinājušies arī pagaidu migrācijas apjomi. 2014. gadā pārcelšanas uzņēmumu ietvaros un darbinieku norīkošanas Eiropas Savienības un Eiropas brīvās tirdzniecības zonas ietvaros apjomi pieauga attiecīgi par 17 % un 38 %. Vairākās valstīs palielinājās sezonas strādnieku pieņemšana darbā starptautiskajā mērogā.

2015. gadā ESAO valstīs bija 1,65 miljoni jaunreģistrētu patvēruma meklētāju, kas ir rekordliels skaits. Gandrīz 1,3 miljoni no tiem ieradās Eiropas ESAO valstīs. Sīrieši iesniedza apmēram 25 % no visiem pieteikumiem, afgāņi – 16 %. Vācijā 2015. gadā reģistrēti 440 000 oficiāli patvēruma meklētāju pieteikumi un vairāk nekā viens miljons provizoriskās reģistrācijas pieteikumu. Zviedrija ir saņēmusi vislielāko pieteikumu skaitu proporcionāli tās iedzīvotāju daudzumam (1,6 %).

ESAO 2015.-2016. gadu migrācijas politikā lielu izmaiņu nebija. Tomēr Kanādā 2015. gadā tika ieviesta jauna ekonomisko imigrantu pieteikumu pārvaldības sistēma. Eiropā 2015. gadā pieņēma un īstenoja "Eiropas programmu migrācijas jomā", kā arī citus pasākumus, kuru mērķis bija novērst nesenā migrācijas viļņa pamatcēloņus un sekas un reformēt Eiropas kopējo patvēruma sniegšanas sistēmu. 2016. gadā Eiropas Komisija ierosināja grozīt Zilās kartes direktīvu attiecībā uz augsti kvalificētiem darbiniekiem un nosacījumiem par darbinieku norīkošanu darbā Eiropas Savienībā.

Lielākajā daļā ESAO valstu 2011.-2015. gadā migrantu nodarbinātības līmenis saglabājās līdzšinējā apjomā vai nedaudz kritās, bet migrantu bezdarbs daudzās valstīs joprojām saglabājās augstā līmenī. Vidēji ESAO valstīs ir nodarbināti 60 % imigrantu (salīdzinājumā ar 64,9 % vietējo iedzīvotāju nodarbinātību), un to bezdarba līmenis sasniedz 9,3 % (salīdzinājumā ar 7,3 % vietējo iedzīvotāju bezdarba līmeni).

Valsts, kuras bēgļu krīze skāra visvairāk, pastiprināja patvēruma meklētāju un bēgļu integrācijas pasākumus. Austrijā, Somijā, Vācijā, Norvēģijā un Zviedrijā palielinājās izdevumi par izglītību un valodu apmācību. Vairākas valstis samazināja piekļuves termiņu darba tirgum vai atvieglāja iespēju ātrāk saņemt valodu apmācību un veikt prasmju novērtēšanu.

Migrācijas ietekme vietējā mērogā

Daudzi no empīriskajiem pierādījumiem par migrācijas ietekmi ir vērsti uz valsts līmeni, lai gan ietekme visvairāk ir izjūtama vietējā mērogā. Ir grūti vispārīgi raksturot ietekmi saistītās nozarēs (darba tirgu, izglītību, veselības aizsardzību, mājokļu nodrošināšanu u. c.); migrācijas ietekme vietējā mērogā parasti ir atkarīga no migrantus raksturojošiem konkrētiem sociāli ekonomiska rakstura paradumiem. Piemēram, pieejamie pierādījumi liecina, ka imigranti veselības aizsardzības pakalpojumus mēdz izmantot retāk nekā vietējie iedzīvotāji, taču biežāk izmanto sabiedrisko transportu. Skolā imigrantu bērniem, jo īpaši jaunpienācējiem, bieži vien ir vajadzīgs lielāks atbalsts, un tādējādi uz vienu skolēnu izmaksas ir lielākas, galvenokārt, valodu apmācību dēļ.

Pēkšņs liela apjoma bēgļu pieplūdums var padziļināt jau esošas strukturālas problēmas vietējā infrastruktūrā, un piemērošanās lielākam pieprasījumam var aizņemt zināmu laiku. Atzīšana, ka migrācija nav šādu problēmu galvenais iemesls, ir būtisks pirmais solis, lai samierinātu bieži negatīvo sabiedrisko domu ar faktisko situāciju.

Ar migrāciju saistītie vides un ģeopolitiskie satricinājumi

Vides un ģeopolitiskos satricinājumus bieži saista ar liela apjoma migrācijas plūsmām, kas var radīt spriedzi likumīgās migrācijas un migrantu aizsardzības sistēmās.

Pagātnes pieredze rāda, ka ESAO valstis cilvēkiem no konfliktos iesaistītajām valstīm vai no dabas katastrofu zonām piedāvā situācijas atvieglošanas pagaidu pasākumus. Dažas ESAO valstis ģeopolitisku satricinājumu situācijās īsteno apjomīgas pārvietošanas programmas, bet pagaidu un papildu aizsardzība joprojām ir visizplatītākā reakcija uz patvēruma meklētāju pieplūdumu, tostarp arī pašreizējās krīzes situācijā. Alternatīvi risinājumi, piemēram, darbs, starptautiskas studiju programmas, ģimeņu apvienošanas kanāli vai humanitārās vīzas un privātās sponsoru programmas nav daļa no parastās reakcijas uz palielinātajām migrantu plūsmām, tostarp arī pašreizējās bēgļu krīzes apstākļos.

Šajā gada pārskatā uzsvērts, ka efektīvu starptautiska mēroga sadarbību nevar uzskatīt par pašu par sevi saprotamu; ilgstošas krīzes rada arvien pieaugošu spriedzi starp nepieciešamību pēc ilgstošiem risinājumiem un pašreizējās situācijas, kurā parasti priekšroka tiek dota īstermiņa aizsardzības pasākumiem; un starptautiska aizsardzības ietvara kontekstā ir jāpārdomā atlases principi, kas būtu kopīgi vairākumam migrācijas sistēmu.

Galvenie konstatējumi

Migrācijas apjomi pieaug un ir atgriezušies pirmskrīzes līmenī.

- Pastāvīgo migrācijas plūsmu apjoms uz ESAO valstīm 2014. gadā sasniedza 4,3 miljonus cilvēku (+ 4 % salīdzinājumā ar 2013. gadu). Saskaņā ar provizoriskiem datiem 2015. gadā tas pieauga par apmēram 10 %.
- Ārvalstīs dzimušo iedzīvotāju skaits ESAO valstīs 2014. gadā bija 120 miljoni.
- 2015. gadā ESAO valstīs reģistrēti 1,65 miljoni patvēruma pieprasījumu, kas ir divreiz vairāk nekā 2014. un 1992. gadā.
- 2013. gadā ESAO valstīs bija reģistrēti gandrīz 3 miljoni starptautisko studentu, 23 % bija no Ķīnas.

Migrācijas ietekmi vietējā līmenī nevajadzētu novērtēt par zemu.

- Visās ESAO valstīs neproporcionāli liels skaits imigrantu tiek izmitināti pilsētu teritorijās.
- Ietekme uz publisko infrastruktūru un pakalpojumiem ir atkarīga no imigrantus raksturojošiem attiecīgiem paradumiem salīdzinājumā ar vietējiem iedzīvotājiem un no attiecīgajiem publiskajiem pakalpojumiem un infrastruktūras. Liels migrantu pieplūdums var radīt spiedienu uz vietējo infrastruktūru. Taču, lai gan imigrācija var pastiprināt strukturālas problēmas, galvenokārt saistībā ar izmitināšanu un izglītību, parasti tā nav šo problēmu galvenais iemesls.

Migrācijas politikai būtu labāk jāreaģē uz ģeopolitiskajiem un vides satricinājumiem.

- Ir ierobežots starptautisku instrumentu klāsts, kas palīdzētu pārvaldīt ar satricinājumiem saistītās migrācijas plūsmas.
- Neraugoties uz praktiskām problēmām bēgļiem paredzētu alternatīvu iespēju ieviešanā, šādu iespēju izmantotāju skaits, kā rāda Sīrijas krīze, var būt ievērojams.
- ESAO zonā pēdējo piecu gadu laikā ir izsniegtas 18 200 darba atļaujas sīriešiem (kopumā aptuveni 2 miljoni 18 līdz 59 gadus vecu sīriešu ir tikuši pārvietoti uz Sīrijas kaimiņvalstīm), kamēr aptuveni 15 300 sīriešu jauniešu saņēma studentu vīzas uz ESAO valstīm (mazāk nekā 10 % no pārvietotajiem Sīrijas augstskolu studentiem) un vairāk nekā 72 000 sīriešu atkal apvienojās ar savas ģimenes locekļiem.

© OECD

Reproduction of this summary is allowed provided the OECD copyright and the title of the original publication are mentioned.

Multilingual summaries are translated excerpts of OECD publications originally published in English and in French.

They are available free of charge on the OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For more information, contact the OECD Rights and Translation unit,

Public Affairs and Communications Directorate at: rights@oecd.org or by fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Visit our website www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2016), *International Migration Outlook 2016*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2016-en